

חק לישראל – פרשת שלח יום ו'

במדבר פרק יד'

(כ) ויאמר יהוה סלחתי כדברך: (כ) ויאמר יהוה סלחתי כדברך: (כ) ואמר יי שבקית כפתגמך:

(כא) ואולם חי אני וימלא כבוד יהוה את כל הארץ: (כא) ואולם חי אני וימלא כבוד יהוה את כל הארץ: (כא) ויברם קים אנה ומליא יקרא דני ית כל ארעא:

(כב) כי כל האנשים הראים את כבדי ואת אתתי אשר עשיתי במצרים ובמדבר וינסו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי: (כב) כי כל האנשים הראים את כבדי ואת אתתי אשר עשיתי במצרים ובמדבר וינסו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי: (כב) ארי כל גבריא דחזו ית יקרי וית אתותי די עברית במצרים ובמדברא ונסיאו קדמי דנו עשר זמניו ולא קבילו במימרי:

(כג) אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבתם וכל מנאצי לא יראוה: (כג) אם יראו את הארץ אשר נשבעתי לאבתם וכל מנאצי לא יראוה: (כג) אם יחזו ית ארעא די קימית לאבחתהון וכל דארגיוו קדמי לא יחזוה:

(כד) ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא אחרי והביאתיו אל הארץ אשר בא שמה וזרעו יורשנה: (כד) ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא אחרי והביאתיו אל הארץ אשר בא שמה וזרעו יורשנה: (כד) ועבדי כלב חלף דהוה רוח אוחרי עמיה ואשלים בתר דחלתי ואעלניה לארעא די על לתמו וכוונהי יתרכנה:

(כה) והעמלקי והכנעני יושב בעמק מחר פנו וסעו לכם המדבר דרך ים סוף: (כה) והעמלקי והכנעני יושב בעמק מחר פנו וסעו לכם המדבר דרך ים סוף: (כה) ועמלקא וכווננא יתב במישרא מחר אתפנו וטילו לבון למדברא ארח ימא דסוף:

(כו) וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: (כו) וידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר: (כו) ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר:

(כז) עד מתי לעדה הרעה הזאת אשר המה מלינים עלי את תלנות בני ישראל אשר המה מלינים עלי שמעתי: (כז) עד מתי לעדה הרעה הזאת אשר המה מלינים עלי את תלנות בני ישראל אשר המה מלינים עלי שמעתי: (כז) עד אימתי לכנשתא בישתא הדא די אנו מתרעמין עלי ית תרעמת בני ישראל די אנו מתרעמין עלי שמיע קדמי:

(כח) אמר אלהם חי אני נאם יהוה אם לא כאשר דברתם באזני פן אעשה לכם: (כח) אמר אלהם חי אני נאם יהוה אם לא כאשר דברתם באזני פן אעשה לכם: (כח) אמר להון קים אנה אמר יי אם לא כמא די מללתון קדמי פן אעבר לבון:

(כט) במדבר הזה יפלו פגריכם וכל פקדיכם לכל מספרכם מן עשרים שנה ומעלה אשר הלינתם עלי: (כט) במדבר הזה יפלו פגריכם וכל פקדיכם לכל מספרכם מן עשרים שנה ומעלה אשר הלינתם עלי: (כט) במדברא דרין יפלו פגריכון וכל מניניכון לכל חשבנכון מבר עשרין שניו ולעלא די אתרעמתון עלי:

(ל) אם אתם תבאו אל הארץ אשר נשאתי את ידי לשכן אתכם בה כי אם כלב בן יפנה ויהושע בן נון: (ל) אם אתם תבאו אל הארץ אשר נשאתי את ידי לשכן אתכם בה כי אם כלב בן יפנה ויהושע בן נון: (ל) אם אתם תעלו לארעא די קימית במימרי לאשראה יתכון בה אלהו כלב בר יפנה ויהושע בר נון:

(לא) וטפכם אשר אמרתם לבו יהיה והביאתי אתם וידעו את הארץ אשר מאסתם בה: (לא) וטפכם אשר אמרתם לבו יהיה והביאתי אתם וידעו את הארץ אשר מאסתם בה: (לא) וטפלכון די אמרתון לבזא יהי ואעל יתהון וידעון ית ארעא די קצתון בה:

חק לישראל – פרשת שלח יום ו'

כי על כן שבבתם מאחרי יהוה ולא יהיה עמכם: (מד) ארי עמלקא וכן ענא תמן קדמיכון ותפלון בחרבא ארי על כן תבתון מבתר פולחנא דיי ולא יהי מימרא דיי בסעדכון: (מד) ויעפלו לעלות אל ראש ההר וארון ברית יהוה ומשה לא משו מקרב המחנה: (מד) ויעפלו לעלות אל ראש ההר וארון ברית יהוה ומשה לא משו מקרב המחנה: (מד) וארשעו למסק לריש טורא וארון קומא דיי ומשה לא עדו מגו משדיתא: (מה) וירד העמלקי והכנעני הישב בהר ההוא ויפום ויכתום עד החרמה: (מה) וירד העמלקי והכנעני הישב בהר ההוא ויפום ויכתום עד החרמה: (מה) ונחת עמלקא וכן ענא דיתב בטורא ההוא ומחנן וטרדנן עד חרמה:

טו (א) וידבר יהוה אל משה לאמר: (א) וידבר יהוה אל משה לאמר: (א) ומליל יי עם משה למימר:

(ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל ארץ מושבתיכם אשר אני נתן לכם: (ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל ארץ מושבתיכם אשר אני נתן לכם: (ב) מלל עם בני ישראל ותימר להון ארי תעלון לארע מותבניכון די אנא יהב לכו:

(ג) ועשיתם אשה ליהוה עלה או זבח לפלא נדר או בנדבה או במעדיכם לעשות ריח ניחח ליהוה מן הבקר או מן הצאן: (ג) ועשיתם אשה ליהוה עלה או זבח לפלא נדר או בנדבה או במעדיכם לעשות ריח ניחח ליהוה מן הבקר או מן הצאן: (ג) ותעבדון קרבנא קדם יי עלתא או נכסת קודשיא לאפרשא נדרא או בנדבתא או במועדיכון למעבד לאתקבלא ברעוא קדם יי מן תורי או מן ענא:

(ד) והקריב המקריב קרבנו ליהוה מנחה סלת עשרון כלול ברבעית ההין שמן: (ד) והקריב המקריב קרבנו ליהוה מנחה סלת עשרון כלול ברבעית ההין שמן: (ד) ויקרב דמקרב קרבניה קדם יי מנחתא סלתא עשרונא דפילא ברבעות הינא משחא:

(ה) ויין לנסף רביעית ההין תעשה על העלה או לזבח לכבש האחד: (ה) ויין לנסף רביעית ההין תעשה על העלה או לזבח לכבש האחד: (ה) ותמרא לנספא רבעות הינא תעבד על עלתא או לנכסת קודשיא לאמרא חד:

(ו) או לאיל תעשה מנחה סלת שני עשרנים כלולה בשמן שלשית ההין: (ו) או לאיל תעשה מנחה סלת שני עשרנים כלולה בשמן שלשית ההין: (ו) לדכרא תעבד מנחתא סלתא תרין עשרונין דפילא במשח תלתות הינא:

(ז) ויין לנסף שלשית ההין תקריב ריח ניחח ליהוה: (ז) ותמרא לנספא תלתות הינא תקרב לאתקבלא ברעוא קדם יי:

(ח) וכי תעשה בן בקר עלה או זבח לפלא נדר או שלמים ליהוה: (ח) וכי תעשה בן בקר עלה או זבח לפלא נדר או שלמים ליהוה: (ח) וארי תעבד בר תורי עלתא או נכסת קודשיא לאפרשא נדרא או נכסת קודשיא קדם יי:

(ט) והקריב על בן הבקר מנחה סלת שלשה עשרנים כלול בשמן חצי ההין: (ט) והקריב על בן הבקר מנחה סלת שלשה עשרנים כלול בשמן חצי ההין: (ט) ויקרב על בר תורי מנחתא סלתא תלתא עשרונין דפילא במשח פלגות הינא:

(י) ויין תקריב לנסף חצי ההין אשה ריח ניחח ליהוה: (י) ויין תקריב לנסף חצי ההין אשה ריח ניחח ליהוה: (י) ותמרא תקרב לנספא פלגות הינא קרבן דמתקבל ברעוא קדם יי:

(יא) כבה יעשה לשור האחד או לאיל האחד או לשה בכבשים או בעזים: (יא) כבה יעשה לשור האחד או לאיל האחד או לשה בכבשים או בעזים: (יא) לתורא חד או לדכרא חד או לאמר באמריא או בעזיא:

חק לישראל – פרשת שלח יום ו'

(יב) כַּמִּסְפָּד אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כֶּכָּה תַעֲשׂוּ לְאַחַד כַּמִּסְפָּרִים: (יב) כַּמִּסְפָּד אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כֶּכָּה תַעֲשׂוּ לְאַחַד כַּמִּסְפָּרִים: (יב) כַּמִּנְיָן דִּי תַעֲבִדוּן כְּדִין תַעֲבִדוּן לְחַד כַּמִּנְיָנְהוּן:

(יג) כָּל הָאֲזָרְחָ יַעֲשֶׂה כֶּכָּה אֶת אֱלֹהֵי לְהַקְרִיב אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: (יג) כָּל הָאֲזָרְחָ יַעֲשֶׂה כֶּכָּה אֶת אֱלֹהֵי לְהַקְרִיב אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: (יג) כָּל יַצִּיבָא יַעֲבִד כְּדִין יֵת אֵלָיו לְקָרְבָא קָרְבָּו דַּמְתַּקְבָּל בְּרַעוּא קָרָם יִי:

(יד) וְכִי יִגּוּר אֶתְכֶם גֵּר אוֹ אֲשֶׁר בְּתוֹכְכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם וַעֲשֶׂה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ בֵּן יַעֲשֶׂה: (יד) וְכִי יִגּוּר אֶתְכֶם גֵּר אוֹ אֲשֶׁר בְּתוֹכְכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם וַעֲשֶׂה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ בֵּן יַעֲשֶׂה: (יד) וְאִרֵי יִתְגַּדֵּר עִמְכוּן גִּיּוּרָא אוֹ דִּי בִינִיכוּן לְדֹרִיכוּן וַיַּעֲבִד קָרְבָּו דַּמְתַּקְבָּל בְּרַעוּא קָרָם יִי כַּמָּא דִּי תַעֲבִדוּן בֵּן יַעֲבִד:

(טו) הַקְהֵל חֻקָּה אַחַת לָכֶם וְלַגֵּר הַגֵּר חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם כִּכֶּם כַּגֵּר יִהְיֶה לְפָנַי יְהוָה: (טו) הַקְהֵל חֻקָּה אַחַת לָכֶם וְלַגֵּר הַגֵּר חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם כִּכֶּם כַּגֵּר יִהְיֶה לְפָנַי יְהוָה: (טו) קְהֵלָא קְרִמָא חַד לְכוּן וְלַגִּיּוּרָא דִּיתְגַּדֵּר קָרָם עֲלֵם לְדֹרִיכוּן כְּוַתְכוּן כְּגִיּוּרָא יְהִי קָרָם יִי:

(טז) תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר הַגֵּר אֶתְכֶם: (טז) תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר הַגֵּר אֶתְכֶם: (טז) אוֹרִיתָא חַדָּא וְדִינָא חַד יְהִי לְכוּן וְלַגִּיּוּרָא דִּיתְגַּדֵּר עִמְכוּן:

(יז) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (יז) וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (יז) וּמִלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר:

(יח) דִּבְרַ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּבֹאֲכֶם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי מְבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה: (יח) דִּבְרַ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם בְּבֹאֲכֶם אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי מְבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה: (יח) מִלַּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוּן בְּמַעֲלָכוּן לְאַרְעָא דִּי אֲנָא מַעַל יִתְכוּן לְתַמּוּן:

(יט) וְהָיָה בְּאַכְלֹכֶם מִלְּחָם הָאָרֶץ תְּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה: (יט) וְהָיָה בְּאַכְלֹכֶם מִלְּחָם הָאָרֶץ תְּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה: (יט) וְיִהְיֶה בְּמִיכְלָכוּן מִלְּחָמָא דְאַרְעָא תַפְרִשׁוּן אַפְרִשׁוּתָא קָרָם יִי:

(כ) רֵאשִׁית עֲרֹסְתֵיכֶם חֲלָה תְרִימוּ תְרוּמָה בְּתִרְוּמַת גֵּרָן בֵּן תְּרִימוּ אֹתָהּ: (כ) רֵאשִׁית עֲרֹסְתֵיכֶם חֲלָה תְרִימוּ תְרוּמָה בְּתִרְוּמַת גֵּרָן בֵּן תְּרִימוּ אֹתָהּ: (כ) רֵישׁ אַצְוֹתְכוּן חֲלָתָא תַפְרִשׁוּן אַפְרִשׁוּתָא כַּמָּא דִּי מַפְרִשׁוּן מִן אַדְרָא בֵּן תַפְרִשׁוּן יִתָּה:

(כא) מִרְאשִׁית עֲרֹסְתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַיהוָה תְרוּמָה לְדֹרֹתֵיכֶם: (כא) מִרְאשִׁית עֲרֹסְתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַיהוָה תְרוּמָה לְדֹרֹתֵיכֶם: (כא) מִרֵישׁ אַצְוֹתְכוּן תִּתְּנוּ קָרָם יִי אַפְרִשׁוּתָא לְדֹרִיכוּן:

(כב) וְכִי תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֹהֵי אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה: (כב) וְכִי תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֹהֵי אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה: (כב) וְאִרֵי תִשְׁתַּלְּחוּ וְלֹא תַעֲבִדוּן יֵת כָּל פְּקוּדֵיִּיא הָאֵלָיו דִּי מִלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה:

(כג) אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּיַד מֹשֶׁה מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וְהִלָּאָה לְדֹרֹתֵיכֶם: (כג) אֵת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּיַד מֹשֶׁה מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וְהִלָּאָה לְדֹרֹתֵיכֶם: (כג) יֵת כָּל דִּי פְקִיד יִי יִתְכוּן בִּידָא דְמֹשֶׁה מִן יוֹמָא דִּי פְקִיד יִי וְלַהֲלָא לְדֹרִיכוּן:

(כד) וְהָיָה אִם מַעֲיָנִי הָעֵדָה נַעֲשֶׂתָה לְשִׁגְגָה וַעֲשׂוּ כָּל הָעֵדָה פֶּר בֶּן בְּקָר אֶחָד לְעֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ כַּמִּשְׁפָּט וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּת: (כד) וְהָיָה אִם מַעֲיָנִי הָעֵדָה נַעֲשֶׂתָה לְשִׁגְגָה וַעֲשׂוּ כָּל הָעֵדָה פֶּר בֶּן בְּקָר אֶחָד לְעֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ כַּמִּשְׁפָּט וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּת: (כד) וְיִהְיֶה אִם מַעֲיָנִי כִנְשַׁתָּא אַתְעַבְדַּת לְשַׁלְּו וַיַּעֲבִדוּן כָּל כִנְשַׁתָּא תוֹר בֵּר תוֹרֵי חַד לְעֹלָתָא לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעוּא קָרָם יִי וּמִנְחָתִיה וְנִסְכֵיהָ כְּדַחְזֵי וַצִּפִּיר בֵּר עִזֵי חַד לְחַטָּתָא:

חק לישראל – פרשת שלח יום ו'

(לז) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (לז) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (לז) וַיֹּאמֶר יְיָ לְמֹשֶׁה לְמִימְרֹ:

(לח) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל פְּנֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנִתְּנוּ עַל צִיצִית הַכֹּהֵן פְּתִיל תְּכֵלֶת: (לח) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל פְּנֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנִתְּנוּ עַל צִיצִית הַכֹּהֵן פְּתִיל תְּכֵלֶת: (לח) מִלֵּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִמַּר לְהוֹן וַיַּעֲבְדוּן לְהוֹן כְּרוֹסְפָדִין עַל פְּנֵי כְּסוּתֵיהוֹן לְדַרְיָהוֹן וְיִתְּנוּן עַל כְּרוֹסְפָדָא דְכַנְפָא חוּטָא דְתַכְלָתָא:

(לט) וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: (לט) וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרָי לְבַבְכֶם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: (לט) וַיְהוֹן לָכוֹן לְכְרוֹסְפָדִין וְתַחֲזוּן יְתִיָּה וְתַדְרָוֹן יָת כָּל פְּקוּדֵיָא דְרִי וְתַעֲבְדוּן יְתֵהוֹן וְלֹא תַשְׁעוּן בְּתַר הַרְהוּר לְכָכוֹן וּבְתַר חִיזו עֵינֵיכֶוֹן דִּי אַתְּוֹן טַעֲוֹ בְתַרְיָהוֹן:

(מ) לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: (מ) לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתַי וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: (מ) בְּדִיל דְתַדְרָוֹן וְתַעֲבְדוּן יָת כָּל פְּקוּדֵי יְתֵהוֹן קְדִישִׁין קְדָם אֱלֹהֵכוֹן:

(מא) אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהֵיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (מא) אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהֵיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: (מא) אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶוֹן דִּי אִפְקִית יִתְכוֹן מֵאֶרְעָא דְמִצְרַיִם לְמַחְזֵי לָכוֹן לְאֱלֹהֵא אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶוֹן:

רס"י

כן היה צו כח להשתיקם כמו שנא' ויהם כלב שהיו סבורים שיאמר כמותם זהו שנא' בספר (ויהושע יד) ואשיב אותו דבר כאשר עם לבבי ולא כאשר עם פי: וימלא אחרי – וימלא את לבו אחרי וזה מקרא הקר: אשר בא שמה – חזרון חנתן לו: יורשנה כתרגומו יתרכינה יורישו את הענקים ואת העם אשר בה ואין לתרגמו יירחינה אלל במקום יירשנה:

(כה) והעמלקי וגו' – אם תלכו עם יהרגו אחכם מאחר שאיני עמכם: מחר פנו – לאחורכם וסעו לכם וגו':

(כז) לעדה הרעה וגו' – אלו המרגלים מכאן לעדה שהיא עשירה: אשר המה מלינים – את ישראל עלי: את חלנות בני ישראל אשר המה מלינים – המרגלים מלינים אותם עלי שמעתי:

(כח) חי אני – לשון שבועה: אם לא וגו' כן אעשה – כזיכול איני חי: כאשר דברתם – שבקשתם ממני או במדבר הזה לו מתנו:

(כ) כדברך – כשציל מה שאמרת פן יאמרו מזלתי יכולת ה':

(כא) ואולם – כמו אצל זאת אעשה להם: חי אני – לשון שבועה כשם שאני חי וכבודי ימלא את כל הארץ כך אקיים להם כי כל האנשים הרואים וגו'. אם יראו את הארץ הרי זה מקרא מסורס חי אני כי כל האנשים אם יראו את הארץ וכבודי ימלא את כל הארץ שלא יתחלל שמי במגפה הזאת לאמר מזלתי יכולת ה' להביאם שלא אמיתם פתאום כאיש אחד אלל באיחור ארבעים שנה מעט מעט:

(כב) ונסו – כמשמעו: זה עשר פעמים – שנים בים ושנים בזמן ושנים בשליו וכו' כדאיתא בזמס' ערכין:

(כג) אם יראו – לא לא יראו: לא יראוה – לא יראו את הארץ:

(כד) רוח אחרת – (במדבר רבה) שתי רוחות אחת צפה ואחת בלב למרגלים אמר אני עמכם בענה ובלבו היה לומר האמת ועל ידי

חק לישראל – פרשת שלח יום ו'

חלקם של מרגלים צאצא וקמו תחתיהם לחיים:

(מ) אל ראש ההר – והוא הדרך העולה לצאצא ישראל: הננו ועלינו אל המקום – לצאצא ישראל: אשר אמר ה' – לתת לנו שם נעלה: כי חטאנו – על אשר אמרנו הלא טוב לנו שוב מצרימה:

(מא) והוא לא תלכח – זו שאתם עושין לא תלכח:

(מג) כי על כן שבתם – כלומר כי זאת תצא לכם על אשר שבתם וגו':

(מד) ויעפלו – לשון חוזק וכן (חזקוק ב) הגה עפלה. אינגר"ש בלע"ז לשון עזות וכן (מיכה 7) עופל בת ליון (ישעיה ב) עופל וצחן. ומדרש תנחומא מפרשו לשון אופל הלכו חשכים שלא ברשות:

(מה) ויכתום – כמו (דברים ט) ואתם אתו טחון מכה אחר מכה: עד החרמה. שם המקום נקרא על שם המאורע:

(ב) כי תצאו – בשר להם שיכנסו לצאצא:

(ג) ועשיתם אשה – אין זה אולי אלא כשתצאו שם ותעלה על לבבכם לעשות אשה לה: ריח ניחח – שיהיה נחת רוח לפני: לפלא נדר או בנדבה וגו' – או שתעשו האשה שבזיל חובת מועדיכם שחייבתי אתכם לעשות צמועד:

(ד) והקריב המקריב – תקריבו נסכים ומנחה לכל בהמה המנחה כליל והשמן נבלל בחובה והיין לספלים כמו ששנינו במסכת סוכה (סוכה נה):

(ה) לבבש האחד – על כל האמור למעלה הוא מוסב על המנחה ועל השמן ועל היין:

(ו) או לאיל – ואם איל הוא. (מנחות לא) ורבותינו דרשו או לרבות את הפלגם לנסכי איל (חולין כג):

(ז) אשה ריח – אינו מוסב אלא על המנחה והשמן אבל היין אינו אשה שאינו ניתן על האש:

(יח) או לשה – בין שהוא בכבשים בין שהוא בעזים כבש ושה קרוים בתוך שנתם: איל – בן י"ג חדש ויום אחד:

(יג) כמספר אשר תעשו – כמספר הבהמות אשר תקריבו לקרבן ככה תעשו נסכים לכל

(כט) וכל פקדיכם לכל מספרכם – כל הגמנה לכל מספר שאתם נמנין בו כגון ללאת ולצא ללצא ולתת שקלים כל המנויים לכל אותן מספרות ימותו ואלו הן מצנ כ' שנה וגו' להוציא שצטו של לוי שאין פקודיהם מצנ עשרים:

(ל) ופגריכם אתם – כתרגומו (דילכון) לפי שדבר על הבנים להכניסם לצאצא ובהקש לומר ואתם תמותו נופל לשון זה כאן לומר אתם:

(לב) ארבעים שנה – לא מת אחד מהם פחות מצנ ס' לכך נגזר ארבעים כדי שיהיו אותם של בני עשרים מגיעין לכלל ששים ושנה ראשונה היתה בכלל ואע"פ שקדמה לשלוח המרגלים לפי שמשעשו את העגל עלתה גזירה זו במחשבה אלא שהמתין להם עד שתתמלא סאתם וזהו שנאמר (שמות לב) וביום פקדי במרגלים ופקדתי עליהם חטאתם ואף כאן נא' תשאו את עונותיכם ולא עונכם שתי עונות של עגל ושל תלונה וחשב להם במנין חייהם מקלת שנה ככולה וכשנכנסו לשנת ששים מתו אותם של בני עשרים: ונשאו את זנותיכם – כתרגומו ויקבלון ית חוביכון:

(לד) את תנואתי – שהניאותם את לבבכם מאחרי. תנואה לשון הסרה כמו (במדבר ל) כי הניא אביה אותה:

(לו) וישבו וילינו עליו – וכשצבו מתור הארץ הרעימו עליו את כל העדה בהואאת דבה אותם אנשים וימותו. כל הוצאת דבה לשון חינוך דברים שמלקיחים לשונם לאדם לדבר בו כמו (שיר ז) דובב שפתי ישנים וישנה לטובה וישנה לרעה לכך נאמר כאן מוציאי דבת הארץ רעה שיש דבה שהיא טובה: דבה – פרליר"ש בלע"ז:

(לז) במגפה לפני ה' – באותה מיתה ההגונה להם מדה כנגד מדה הם חטאו בלשון ונשתרבו לשונם עד טבורם ותולעים יוצאים מלשונם וצאצא לתוך טבורם לכך נא' במגפה ולא במגפה וזהו לפני ה' באותה הראויה להם על פי מדותיו של הקב"ה שהוא מודד מדה כנגד מדה:

(לח) ויהושע וכלב חיו – מה ת"ל חיו מן האנשים ההם אלא מלמד שנטלו (ב"ב קיז)

חק לישראל – פרשת שלח יום ו'

שמענוס (תהלים סב) אחת דבר אלהים שמים
זו שמעתי:

(כג) את כל אשר לוה וגו' – (ספרי) מגיד
שכל המודה בע"א ככופר בכל התורה כולה
ובכל מה שנתנבאו הנביאים שנא' מן היום
אשר לוה ה' והלאה:

(כד) אם מעיני העדה נעשתה לשגגה – אם
מעיני העדה נעשתה עבירה זו ע"י שוגג כגון
שגגו והורו על אחת מן העבודות שהיא
מותרת לעבוד ע"א בכך: לחטת – (הוריות יג
זבחים נ) חסר א' שאינו כשאר חטאות שכל
חטאות שבתורה הבאות עם עולה החטאת
קודמת לעולה שנא' (ויקרא ה) ואת השני
יעשה עולה וזו עולה קודמת לחטאת:

(כה) הביאו את קרבנס אשה לה' – (ספרי
יבמות ט) זה האמור בפרשה הוא פר העולה
שנאמר אשה לה': וחטאתם – זה השעיר:

(כז) תחטא בשגגה – מט בע"א: עז בת
שנתה – שאר עבירות יחיד מביא כשבה או
שעירה וזו קבע לה שעירה:

(ל) ביד רמה – במזיד: מגדף – מחרף כמו
(יחזקאל ה) והיתה חרפה וגדופה (ישעיה לו)
אשר גדפו נערי מלך אשור. עוד דרשו
רבתינו מכאן למצדך את הקס שהוא בכרת
(סנהדרין ט):

(לא) דבר ה' – אזהרת ע"א מפי הגבורה
והשאר מפי משה: עונה בה – בזמן שעונה
בה שלא עשה תשובה:

(לב) ויהיו בני ישראל במדבר וימלאו –
(כריתות ז) בגנותן של ישראל דבר הכתוב
שלא שמרו אלל שבת ראשונה וזשניה בל זה
וחללה:

(לג) המלאים אתו מקושש – (ספרי) שהתרו
בו ולא הניח מלקושש אף משמאלאוהו והתרו
בו:

(לד) כי לא פרש מה יעשה לו – (ספרי
סנהדרין עח) לא היו יודעים באיזו מיתה
ימות אבל יודעים היו שהמחלל שבת במיתה:
(לה) רגום – פשנ"ט בלע"ז וכן הלך אלנ"ט
וכן זכור ושמו:

(לו) ויליאו אותו – מכאן שצית הסקילה חוץ
ורחוק מצ"ד (סנהדרין מצ):

אחד מהם: כמספרם – של בהמות מספרם
של נסכים:

(טו) ככס כגר – כמותכם כן גר וכן דרך לשון
עברית (בראשית יג) כגן ה' כארץ מצרים כן
ארץ מצרים. (מ"א כב) כמוני כמוך כעמי
כעמד:

(יח) צבאכם אל הארץ – משונה ביאה זו
מכל ביאות שבתורה שצולן נאמר כי תבא כי
תבאו לפיכך כולן למדות זו מזו וכיון שפרט
לך הכתוב באחת מהן שאינה אלל לאחר
ירושל וישיבה אף כולן כן אבל זו נאמר בה
צבאכם משנכנסו בה ואכלו מלחמה נתחייבו
בחלה:

(כ) ראשית ערסתכם – כשתלושן כדי
עיסותיכם שאתם רגילין ללוש במדבר וכמה
היא (שמות טז) וימדו בעומר עומר לגלגלת
(ושיעורו מ"ג ביאים וחומש ביאה) תרימו
מראשיתה כל' קודם שתאכלו ממנה ראשית
תלקח חלה אחת תרומה לשם ה': חלה –
טורטי"ל בלע"ז: כתרומת גורן – שלא נאמר
בה שיעור ולא כתרומת מעשר שנא' בה
שיעור אבל חכמים נתנו שיעור לבעל הבית
אחד מעשרים וארבעה ולנחתום אחד
מארבעים ושמונה:

(כא) מראשית ערסתיכם – (ספרי) למה
נאמר לפי שנאמר ראשית עריסותיכם שומע
אני ראשונה שבעיסות ת"ל מראשית מקאתה
ולא כולה: תתנו לה' תרומה – (ספרי) לפי
שלא שמענו שיעור לחלה נאמר תתנו שיהא
בה כדי נתניה:

(כב) וכי תשגו ולא תעשו – ע"א היתה בכלל
כל המלות שהצבור מביאין עליהן פר והרי
הכתוב מוטיאה כאן מכללן לידון צפר לעולה
ושעיר לחטאת: וכי תשגו וגו' – (שם) בע"א
הכתוב מדבר או אינו אלל באחת מכל המלות
ת"ל את כל המלות האלה מורה אחת שהיא
ככל המלות מה העובר על כל המלות
(כריתות ז) פורק עול ומפר ברית ומגלה פנים
אף מורה זו פורק בה עול ומפר ברית ומגלה
פנים ואיזו זו ע"א: אשר דבר ה' אל משה –
(הוריות ח) אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה

חק לישראל – פרשת שלח יום ו'

לשאינה של זכור חני הוא עתיד להבחין ולהפרע מן התולה קלא חילן זבגדו ואומר תכלת הוא (ז"מ סא) ומיסודו של רבי משה הדקן העתקתי למה נסמכה פרשת מקושקש לפ' ע"א (חולין ה) לומר שהמחלל את השבת כעובד ע"א שאף היא שקולה ככל המצות וכן הוא אומר בעזרא (נחמ"י ט) ועל הר סיני ירדת ותתן לעמד תורה ומצות ואת שבת קדשך הודעת להם ואף פרשת ליצית לכך נסמכה לאלו לפי שאף היא שקולה כנגד כל המצות שנא' ועשיתם את כל מצותי: על כנפי זגדיהם – כנגד (שמות יט) ואשא אתכם על כנפי נשרים. על ארבע כנפות ולא בעלת שלש ולא בעלת חמש כנגד 7 לשונות של גאולה שנאמר במזמרים (שמות ז) והואצתי והאלתי וגאלתי ולקחתי: פתיל תכלת. על שם שכול זכורות תרגום של שכול תכלא. ומכתם היתה זלילה וכן זבע התכלת דומה לרקיע המשחיר לעת ערב ושמונה חוטים שבה כנגד שמונה ימים ששהו ישראל משיאלו ממזרים עד שאמרו שירה על הים:

(לח) ועשו להם ליצת – על שם הפתילים התלויים בה כמו (ויחזקאל ח) ויקחני זליצית ראשי. ד"א ליצית על שם וראיתם אותו כמו (סיר ז) מליץ מן החרכים: תכלת – (מנחות מז) זבע ירוק של חלזון:

(לט) וזכרתם את כל מצות ה' – שמנין גימטריא של ליצית שש מצות ושמונה חוטים וחמשה קשרים הרי תרי"ג: ולא תחורו אחרי לזככם – כמו (זמדבר יג) מחור הארץ. הלז והעינים הם מרגלים לגוף ומסרסרים לו את העזירות העין רואה והלז חומד והגוף עושה את העזירות:

(מא) חני ה' – נאמן לשלם שכר: אלהיכם – נאמן להפרע: אשר הואצתי אתכם – על מנת כן פדיתי אתכם שתקבלו עליכם גזרותי:

חני ה' אלהיכם – עוד למה נא' כדי שלא יאמרו ישראל מפני מה אמר המקום לא שנעש' ונטול שכר לנו לא עושים ולא נוטלים שכר (שבת פח) על כרחכם חני מלככם וכן הוא אומר (ויחזקאל כ) אם לא זיד חזקה וגו' אמלוד עליכם ד"א למה נאמר יליאת מזרים חני הוא שהבחנתי במזרים בין טפה של זכור

נביא – יהושע פרק ב'

(א) וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים אנשים מרגלים חרש לאמר לכו ראו את הארץ ואת יריחו וילכו ויבאו בית אשה זונה ושמה רחב וישבבו שמה: (ב) ויאמר למלך יריחו לאמר הנה אנשים באו הנה הלילה מבני ישראל לחפור את הארץ: (ג) וישלח מלך יריחו אל רחב לאמר הוציאי האנשים הבאים אליך אשר באו לביתך פי לחפור את כל הארץ באו: (ד) ותקח האשה את שני האנשים ותצפנו ותאמר בן באו אלי האנשים ולא ידעתי מאין המה: (ה) ויהי השער לסגור בחשך והאנשים יצאו לא ידעתי אנה הלכו האנשים רדפו מהר אחריהם פי תשיגום: (ו) והיא העלתם הגגה ותטמנם בפשתי העץ הערכות לה על הגג: (ז) והאנשים רדפו אחריהם דרך הירדן על המעברות והשער סגרו אחרי כ אשר יצאו הרדפים אחריהם: (ח) והמה טרם ישבבו והיא עלתה עליהם על הגג: (ט) ותאמר אל האנשים ידעתי פי נתן יהוה לכם את הארץ וכי נפלה אימתכם עלינו וכי נמגו כל ישיבי הארץ מפניכם: (י) כי שמענו את אשר הוביש יהוה את מי ים סוף

חק לישראל – פרשת שלח יום ו'

מפניכם בצאתכם ממצרים ואשר עשיתם לשני מלכי האמרי אשר בעבר הירדן לסיחון ולעוג אשר החרמתם אותם: (יא) ונשמע וימס לבבנו ולא קמה עוד רוח באיש מפניכם כי יהוה אלהיכם הוא אלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת: (יב) ועתה השבעו נא לי ביהוה כי עשיתי עמכם חסד ועשיתם גם אתם עם בית אבי חסד ונתתם לי אות אמת: (יג) והחיתם את אבי ואת אמי ואת אחי ואת אחותי (ואחיותי) ואת כל אשר להם והצללתם את נפשתינו ממוות: (יד) ויאמרו לה האנשים נפשנו תחתיכם למוות אם לא תגידו את דברנו זה והיה בתת יהוה לנו את הארץ ועשינו עמו חסד ואמת: (טו) ותורדם בחבל בעד החלון כי ביתה בקיר החומה ובחומה היא יושבת: (טז) ותאמר להם ההרה לכו פן יפגעו בכם הרדפים ונחבתם שמה שלשת ימים עד שוב הרדפים ואחר תלכו לדרבכם: (יז) ויאמרו אליה האנשים נקים אנחנו משבעתך הנה אשר השבעתנו: (יח) הנה אנחנו באים בארץ את תקות הוט השני הנה תקשרי בחלון אשר הורדתנו בו ואת אביו ואת אמו ואת אחיו ואת כל בית אביו תאספי אליו הביתה: (יט) והיה כל אשר יצא מדלתי ביתך החוצה דמו בראשו ואנחנו נקים וכל אשר יהיה אתך בבית דמו בראשו אם יד תהיה בו: (כ) ואם תגיד את דברנו זה והיינו נקים משבעתך אשר השבעתנו: (כא) ותאמר פדבריכם פן הוא ותשלחם וילכו ותקשר את תקות השני בחלון: (כב) וילכו ויבאו ההרה וישבו שם שלשת ימים עד שבו הרדפים ויבקשו הרדפים בכל הדרך ולא מצאו: (כג) וישבו שני האנשים וירדו מההר ויעברו ויבאו אל יהושע בן נון ויספרו לו את כל המצאות אותם: (כד) ויאמרו אל יהושע כי נתן יהוה בידנו את כל הארץ וגם נמגו כל ישיבי הארץ מפנינו:

משנה – אהלות פרק יא'

(א) הבית שנסדק, טמאה בחוץ, כלים שבפנים טהורין. טמאה בפנים, כלים שבחוץ, בית שמאי אומרים, עד שיהא בסדק ארבעה טפחים. בית הלל אומרים, כל שהוא. רבי יוסי אומר משום בית הלל, פותח טפח:
 רע"ב – (א) הבית שנסדק – גג הבית שחלק על פני כולו לשני חלקים: טומאה בחוץ – ללל החילון שבו הפתח: כלים שבפנים טהורים – שאין לך טומאה ליכנס
 (ב) אכסדרה שנסדקה, טמאה בצד זה, כלים שבצד השני טהורים. נתן את רגלו או קנה מלמעלה, ערב את הטמאה. נתן את הקנה בארץ, אינו מביא את הטמאה, עד שיהיה גבוה מן הארץ פותח טפח:

חק לישראל – פרשת שלח יום ו'

- הטומאה עוברת לכל השני: עירב את הטומאה – לפי שנסתם האויר: צארץ – צרפת האכסדרה כנגד הסדק שצחקרה:
- (א) סגוס עֵבָה וְכַפַּת עֵבָה אֵינָן מְבִיאִין אֶת הַטְּמֵאָה עַד שִׁיְהִיו גְּבוּהִים מִן הָאָרֶץ פּוֹתַח טַפַּח. קְפוּלִים זֶה עַל גְּבִי זֶה אֵינָן מְבִיאִים אֶת הַטְּמֵאָה עַד שִׁתְּהָא הָעֲלִיּוֹנָה גְּבוּהָה מִן הָאָרֶץ פּוֹתַח טַפַּח. הִיָּה אָדָם נִתּוֹן שָׁם, בֵּית שְׂמַאי אֹמְרִים, אֵינּוּ מְבִיא אֶת הַטְּמֵאָה. וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים, אָדָם חָלוּל הוּא, וְהֵצֵד הָעֲלִיּוֹן מְבִיא אֶת הַטְּמֵאָה:
- רע"ב – (ב) אכסדרה שנסדקה – תקרת האכסדרה שנחלקה לשתיים: כלים שצדל השני טהורים – שאויר הסדק מפסיק וגורם שאין
- (ג) סגוס – זגל למר עב מאוד: וכופת – קורה עבה. אע"פ שגובה עוביין יותר מטפת, אינן מביאין את הטומאה אם נתנו צארץ כנגד הסדק שצחקרה האכסדרה, אלא אם כן יש תחתיהן חלל טפח: קפולין – כמו טלית מקופלת, צגדים הרבה מקופלים זו
- (ד) הִיָּה מִשְׁקִיף בְּעַד הַחֲלוֹן וְהָאֵהִיל עַל קוֹבְרֵי הַמֵּת, בֵּית שְׂמַאי אֹמְרִים, אֵינּוּ מְבִיא אֶת הַטְּמֵאָה. וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים, מְבִיא אֶת הַטְּמֵאָה. וּמִוֹדִים שָׂאם הִיָּה לְבוֹשֶׁבְכִיּוֹ, אוֹ שִׁהִיוּ שְׁנַיִם זֶה עַל גְּבִי זֶה, שְׂהֵם מְבִיאִין אֶת הַטְּמֵאָה:
- רע"ב – (ה) והאיהל על קובצי המת – היינו שהאיהל על המת: בית שמאי אומרים אינו מביא את הטומאה – בית שמאי לטעמייהו דחלל גופו לא חשיב חלל, הלכך אינו מביא את הטומאה לבית. ובית הלל
- (ו) הִיָּה מְטֹל עַל הָאֶסְקָפָה וְהָאֵהִילוּ עֲלָיו קוֹבְרֵי הַתּ, בֵּית שְׂמַאי אֹמְרִים, אֵינּוּ מְבִיא אֶת הַטְּמֵאָה. וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים, מְבִיא אֶת הַטְּמֵאָה:
- רע"ב – (ז) היה מוטל על האסקופה – מקאתו צתוך הבית ומקאתו חוץ לבית: אינו
- (ח) הַטְּמֵאָה בְּבֵית וְהָאֵהִילוּ עֲלָיו טְהוֹרִים, בֵּית שְׂמַאי מְטַהְרִין, וּבֵית הַלֵּל מְטַמְּאִין:
- רע"ב – (ט) והאיהלו עליו טהורים – על מקאת גופו שצחוץ: בית שמאי מטהרין – לאין צאה תחתיו טומאה שצבית, לאין כאן
- (י) כָּלֵב שֶׁאָכַל בֶּשֶׂר הַמֵּת וּמֵת הַכֶּלֶב וּמְטֹל עַל הָאֶסְקָפָה רַבִּי מְאִיר אֹמֵר, אִם יֵשׁ בְּצִוְאָרוֹ פּוֹתַח טַפַּח, מְבִיא אֶת הַטְּמֵאָה. וְאִם לֹא, אֵינּוּ מְבִיא אֶת הַטְּמֵאָה. רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר, רֹאֲיִן אֶת הַטְּמֵאָה, מִכַּנְגֵּד הַמִּשְׁקוּף וְלִפְנֵימֶי, הַבֵּית טָמֵא. מִכַּנְגֵּד הַמִּשְׁקוּף וְלַחוּץ, הַבֵּית טָהוֹר. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר, פִּיּו לִפְנֵימֶי, הַבֵּית טָהוֹר. פִּיּו לַחוּץ, הַבֵּית טָמֵא, שֶׁהַטְּמֵאָה יוֹצֵאת דְּרָךְ שׁוּלְיָו. רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בֶּתִירָא אֹמֵר, בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף, הַבֵּית טָמֵא. כַּמָּה תְּשִׁיָּה בְּמַעְיָו,

חק לישראל – פרשת שלח יום ו'

שֶׁלֶשָׁה יָמִים מֵעַת לָעַת. בְּעוֹפוֹת וּבִדְגִים, בְּדֵי שְׂתֵפוֹל לָאוֹר וְתִשְׁרָף, דְּבַר־י רַבִּי שְׁמֵעוֹן. רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָא אֹמְרֵי, בְּעוֹפוֹת וּבִדְגִים, מֵעַת לָעַת:

מטמאין ליה, שאין לך מאכל ללאת לך פיו אללא לך נקב בית הרעי: פיו לחוץ – וסוליו לפנים: הבית טמא – שהרי לך פתח קטן זה היה סופה ללאת: בין כך ובין כך – בין פיו לפנים בין פיו לחוץ בין טומאה מכנגד המשקוף ולפנים בין טומאה לחוץ בין יש בצוארו טפח בין אין בצוארו טפח, בכל ענין הבית טמא, לטומאה יולאה בין לך כניסתה בין לך יליאתה: כמה תשה – בשר המת: במעיו – של כלב שימות הכלב ושוב לא יטמא מפני שיהיה חשוב כמעוכל: שלשה ימים מעת לעת – משעה שאכלה. כלאמרינן (שבת דף קנה) גלוי וידוע לפני הקב"ה שמזונותיו של כלב מועטין לפיכך משהה אכילתו בתוך מעיו שלשה ימים: בעופות ובדגים – אם אכלו בשר המת, כדי שתפול לאור ותשרף: רבי יהודה בן בתירא אומר וכו' – והלכה כרבי יהודה בן בתירא:

רע"ב – (ז) ומת הכלב – לחלו חו, אפילו כולו בבית, טהור, לטומאה בלועה בצעלי חיים אינה מטמאה: ומוטל על האסקופה – ווארו לפנים: אם יש בצוארו פתח טפח – רוחב הצואר טפח, ומשערין אותו על ידי חוט המקיף את הצואר, דכל שיט ברחבו טפח, יש בהיקפו שלשה טפחים: מביא את הטומאה – לכל העליון שבו מאהיל על הטומאה וממשיך את הטומאה לבית: ואם לאו – לאינו פתח טפח: אינו מביא את הטומאה – ללענין הבאת טומאה בעינין פתח טפח: ר' יוסי אומר רואים את הטומאה – בודקים בגופו של כלב את מקום הטומאה, אם היא מן המשקוף ולפנים, הבית טמא רע"פ שאין בצוארו רוחב טפח, לטומאה טמונה בוקעת ועולה ונמצא שהבית האהיל על הטומאה. והלכה כרבי יוסי: פיו לפנים – ונקב זנבו מבחוץ: הבית טהור – אם טומאה מבחוץ, למשום המשכה לא

(ח) החדות שֶׁבְּבֵית וּמְנוּרָה בְּתוֹכוֹ, וְהִפְרַח שְׂלָה יוֹצֵא וּכְפִישָׁה נְתוּנָה עָלָיו, שְׂאֵם תִּנְטֵל הַמְּנוּרָה וּכְפִישָׁה עוֹמְדָת עַל פִּי הַחֲדוֹת, בֵּית שְׂמַאי אֹמְרִים, הַחֲדוֹת טְהוֹר, וּמְנוּרָה טְמֵאָה. בֵּית הֵלֵל אֹמְרִים, אִף הַמְּנוּרָה טְהוֹרָה.

וּמוֹדִים שְׂאֵם תִּנְטֵל הַמְּנוּרָה וּכְפִישָׁה נוֹפֶלֶת, הֵבֵל טְמֵא:

ואם תאמר, כיון למנורה טמאה היאך הדות טהור, והלא היא מטמאה כמת עלמו לחרב הרי הוא כחלל. יש לומר, למיירי כגון לזכא מת בבית אללא חרב שנגע במה, ועל ידו מיטמא הבית והמנורה, וקיימא לן דאין כלי עושה כלי אחר כיוצא בו. כדפרשין בפרק קמא: אף המנורה טהורה – דבתר ידיה אזלינן ולא בתר פרחיה, והיא בתוך הדות קיימא וניולת עם הדות: הכל טמא – בין הדות בין המנורה, כיון דאם תנטל מנורה כפישה נופלת לתוך הדות:

רע"ב – (ח) החדות – כמו הדות, והיינו בור והיינו דור, אללא שבור בחפירה ודות בבנין: ומנורה בתוכו – בתוך הדות: והפרח של מנורה יולא וכפישה נתונה עליו – גרסינן. כלומר על הפרח. ופרח הוא הרחב שבאש המנורה שהגר יושב עליו. וכפישה, סל גדול שכובשים בו הזיתים לכומרן: על פי החדות – שאינה נופלת לתוכו: טהור – דניכול עם דופני האוהל. כלאמרינן לעיל בפרק ה' [משנה ו]: והמנורה טמאה – מפני הפרח היוצא מן הדות ואין הכפישה מלכלת עליו.

(ט) בָּלִים שֶׁבִּין שְׂפָתַי כְּפִישָׁה לְבִין שְׂפָתַי הַחֲדוֹת, אֶפְלוּ עַד הַתְּהוֹם, טְהוֹרִים. טְמֵאָה שָׁם, הַבֵּית טְמֵא. טְמֵאָה בְּבֵית, בָּלִים שֶׁבְּכַתְּלֵי הַחֲדוֹת, אִם יֵשׁ בְּמִקוּמָן טַפַּח עַל טַפַּח עַל רוּם טַפַּח, טְהוֹרִים. וְאִם לָאוּ, טְמֵאִים. אִם הָיָה כְּתֵלֵי הַחֲדוֹת רְחָבִים מִשָּׁל בֵּית, בֵּין כַּף וּבֵין כַּף טְהוֹרִים:

חק לישראל – פרשת שלח יום ו'

טומאה צבית מה שצחוכו טהור: רחצים משל צית – כגון שחלל דות מרחיב והולך תחת כותל הצית, וכותל הדות צנוי מחוץ לכותל הצית, והכלים שם: צין כך וצין כך – דאפילו לאין במקומן טפח על טפח צרום טפח טהורין:

רע"ב – (ט) טומאה שם – צתוך הדות, אף על פי שהכפישה על גביו: הצית טמא – לאין צמיד פחיל לטומאה: טומאה צבית – השתא מיירי צדות פתוח שאין עליו כפישה: טהורים – הכלים. כיון שיש במקומן טפח על צרום טפח, לניולין שם צביצ שהוא קמור תחת הצית לתנן לעיל צפרק ג' (משנה ו)

גמרא – נדה דף כב' ע"א

בעא מיניה ר' יוסי ברבי חנינא מרבי אלעזר דם יבש מהו כי יזוב זוב דמה אמר רחמנא עד דמידב דייב ליה לח אין יבש לא או דלמא האי כי יזוב זוב דמה אורחא דמילתא היא ולעולם אפילו יבש נמי א"ל תניתוה דם הנדה ובשר המת מטמאין לחים ויבשים אמר ליה לח ונעשה יבש לא קא מיבעיא לי כי מיבעיא לי יבש מעיקרא הא נמי תניתוה המפלת כמין קליפה כמין שיערה כמין עפר כמין יבחושין אדומין תטיל למים אם נמוחו טמאה אי הכי בלא נמוחו נמי אמר רבה כי לא נמוחו בריה בפני עצמה היא ומי איכא כי האי גוונא אין והתניא א"ר אלעזר בר' צדוק שני מעשים העלה אבא מטבעין ליבנה מעשה באשה שהיתה מפלת כמין קליפות אדומות ובאו ושאלו את אבא ואבא שאל לחכמים וחכמים שאלו לרופאים ואמרו להם אשה זו מכה יש לה בתוך מעיה שממנה מפלת כמין קליפות תטיל למים אם נמוחו טמאה ושוב מעשה באשה שהיתה מפלת כמין שערות אדומות ובאה ושאלה את אבא ואבא שאל לחכמים וחכמים לרופאים ואמרו להם שומא יש לה בתוך מעיה שממנה מפלת כמין שערות אדומות תטיל למים אם נמוחו טמאה אמר ריש לקיש ובפושדין:

רש"י על הגמרא

חזיתיה יבש היה כעפר: צריה צפני עלמה – ולא דם: כי האי גוונא – מפלת כמין שערות וקליפות: מטבעין – שם העיר: קליפות – גלדי המכה: דרך שומא – להיות צה שער: וצפושדין – לאי צדק צנון ולא נימוח לא מטהרינן לה צהכי דלילמא אי היה צפושדין הוה נימוח:

דם יבש – כגון שילא מגופה חתיכה של דם יבש: זוב דמה – משמע לח שהרי אין דרכו לזוב חלח לח: לח ונעשה יבש – דהא קתני מטמאין יבשין צנפל דם לח על הצגד ויבש ואחר כך נגע הדם צטהרות דומיא ליבש צקר המת ליבש מעיקרא צקר המת ליכא: אם נמוחו טמאין – דם הוא חלמא לע"ג דכי

חק לישראל – פרשת שלח יום ו'

זוהר – ויקהל דף רג' ע"ב

תָּא חֲזִי, בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה כַּד מְטָא זְמַנָּא דְעַרְבֵי, דְלִיג לְגוּ הָהוּא (נ"א מדורא) נְהוּרָא דְאִשָּׁא, וְסִלְקָא לְעֵילָא לְאֵלָא גּוּ גְוּוּנִין. כְּדִין מִתְתַּקְנִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, וּמְסַדְרִין סְעוּדָתֵין, וּמִתְקַנִּין פְּתוּרִין, כֹּל חַד וְחַד פְּתוּרִיהּ. כְּדִין חַד שְׁלֵהוּבָא נִפִיק וּבִטְשׁ בְּהָהוּא מְדוּרָא, כִּיּוֹן דְבִטְשׁ בֵּיהּ, מִתְגַּלְגֵּלן הָהוּא שְׁלֵהוּבָא, וְהָהוּא מְדוּרָא וְעָאֵלִין בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וְאִתְסַמְרוּ וְיִתְבַּת תַּמּוּן:

וְהָהוּא שְׁלֵהוּבָא אִיהוּ מְסַטְרָא דִימִינָא, וּבְגִין דְהוּא מְסַטְרָא דִימִינָא, אַעְבָּר לְהָהוּא מְדוּרָא, וְאָעִיל לִיהּ לְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וְיִתִּיב תַּמּוּן עַד דְנִפִיק שְׁבַתָּא. כִּיּוֹן דְנִפִיק שְׁבַתָּא, אַעְטְרִיהּ לְהוּ לְעֵמָא דִיִּשְׂרָאֵל לְבָרְכָא עַל אִשָּׁא, וְנִפְקָא הָהוּא שְׁלֵהוּבָא, בְּבָרְכָתָא דְלִתְתָּא, וְשָׁלִיט עַל הָהוּא מְדוּרָא כֹּל הָהוּא לִילִיא, וְאִתְכַּפֵּיא הָהוּא מְדוּרָא:

הלכה – הרמב"ם הלכות שבת פ"ט

(ו) המתוך אחד ממיני מתכות כל שהוא או המחמם את המתכת עד שתעשה גחלת הרי זה תולדת מבשל וכן הממסס את הדונג או את החלב או את הזפת והכופר והגפרית וכיוצא בהם הרי זה תולדת מבשל וחייב וכן המבשל כלי אדמה עד שיעשו חרס חייב משום מבשל כללז של דבר בין שריפה גוף קשה באש או שהקשה גוף רך הרי זה חייב משום מבשל:

(ז) הגוזז צמר או שיער בין מן הבהמה בין מן החיה בין מן החי בין מן המת אפילו מן השלח שלהן חייב כמה שיעורו כדי לטוות ממנו חוט שארכו כרוחב הסיט כפול וכמה רוחב הסיט כדי למתוח מן בוחן של יד עד האצבע הראשונה כשיפתח ביניהן בכל כחו והוא קרוב לשני שלישי זרת התולש כנף מן העוף הרי זה תולדת גוזז הטווה את הצמר מן החי פטור שאין דרך גזיזה בכך ואין דרך נפוץ בכך ואין דרך טויה בכך:

לע"נ:

זאב וזיים בן שרה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גר גבריאל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה, בת שמואלה, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.